

**KLUCZ PUNKTOWANIA ODPOWIEDZI
POZIOM ROZSZERZONY**

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia	Uwagi
1	W kolejności od góry: Bukowina Tatrzańska Jurgów Białka Tatrzańska	0-1	Za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt	
2	Np.: – trasa przebiega przez TPN – znaczna część trasy przebiega przez tereny zalesione – przebiega przez urozmaicony pod względem ukształtowania teren – przebiega przez wzniesienia (Zgorzelisko, Poroniec, Zadni Wierch) – na znacznej długości trasa prowadzi dogodnymi, utwardzonymi drogami (asfaltową, szutrową i bitą) – na trasie znajdują się wyznaczone miejsca odpoczynku – obok szlaku znajduje się baza noclegowa.	0-1	Za podanie trzech poprawnych cech ..... 1 pkt	
3	Np.: – konieczność uregulowania praw własności wszystkich właścicieli – konieczność uzyskania zgody na wykonanie wycinki roślinności na stoku – duża konkurencja ze względu na gęstość wyciągów i tras narciarskich – konieczność sztucznego zaśnieżania w okresie niskich opadów śniegu zimą.	0-1	Za podanie dwóch problemów ..... 1 pkt	
4	A. Kotelnica	0-1	Za poprawny wybór .... 1 pkt	
5	Np.: – miejsce o podanych współrzędnych znajduje na drodze asfaltowej – jest to miejsce na szlaku rowerowym (czarnym i zielonym) – znajduje się w terenie zabudowanym – miejsce to znajduje się w miejscowości Bukowina Tatrzańska – miejsce położone jest na południe (lub SW) od szczytu Rusiński Wierch – miejsce położone jest na północ od Odewsiańskiego Potoku – znajduje się na północnym stoku doliny Odewsiańskiego Potoku.	0-1	Za podanie dwóch poprawnych cech ..... 1 pkt	

6	Np.: 1 cm – 0,5 km 6 cm – x km x = 3 km 1000 m n.p.m. – 790 m n.p.m. = 210 m 210 : 3 = 70 Odp. 70 ‰	0–2	Za poprawny sposób obliczeń i poprawny wynik ..... 2 pkt Za poprawny sposób obliczeń bez poprawnego wyniku .... 1 pkt	Jeśli zdający zapisze znak „=” w skali mianowanej, to nie otrzymuje punktu za poprawny zapis obliczeń.
7	Cyrhla n. Białką 1155 m n.p.m. schronisko PTSM 900 m n.p.m. 1155 m n.p.m. – 900 m n.p.m. = 255 m (255 x 0,6°C) : 100 = 1,53°C 17° – 1,53° = 15,47°C (~15,5°C) Uznajemy wynik z przedziału 15,4–15,5°C	0–2	Za poprawny sposób obliczeń i poprawny wynik ..... 2 pkt Za poprawny sposób obliczeń bez poprawnego wyniku .... 1 pkt	
8	90° – 38° = 52° Np.: 38° + 23°26' = 61°26' Szerokość 52°N, wysokość 61°26'.	0–2	Za zapis obliczeń i poprawną wartość szerokości geogr. .... 1 pkt wysokości Słońca ..... 1 pkt	Uznajemy również wartość wysokości Słońca obliczoną na podstawie wartości deklinacji 23°27', 23°30', 23,4°.
9	a) III – podzwrotnikowa V – okołobiegunowa b) 1. B 2. C 3. A	0–2	Za poprawne przyporządkowania ..... 1 pkt Za poprawne przyporządkowania ..... 1 pkt	
10	W kolejności od góry: F P F P	0–2	Za poprawne odpowiedzi – cztery ..... 2 pkt – trzy ..... 1 pkt	
11	W kolejności od góry: Peruwiański, zimny, 2 Kuro-Siwo, ciepły, 8 Mozambicki (Agulhas), ciepły, 6 Labradorski, zimny, 3	0–3	Za wypełnienie wierszy – czterech ..... 3 pkt – trzech ..... 2 pkt – dwóch ..... 1 pkt Lub Za wypełnienie pierwszej kolumny ..... 1 pkt Za wypełnienie trzeciej kolumny ..... 1 pkt	

12	śnieżno-deszczowym B śródziemnomorskim C	0–1	Za podanie dwóch poprawnych oznaczeń ..... 1 pkt	
13	Np.: – znajomość okresu występowania wysokich stanów wody ma znaczenie dla ochrony przed powodzią – okres występowania niskich stanów wody ma znaczenie m.in. dla żeglugi, rolnictwa, zaopatrzenia w wodę – ilość przepływającej wody w rzece ma znaczenie dla możliwości jej wykorzystywania np. w hydroenergetyce.	0–2	Za podanie informacji – dwóch ..... 2 pkt – jednej ..... 1 pkt	
14	W kolejności od góry: głębinowe zaskórne krasowe artezyjskie	0–2	Za wpisanie do tabeli odpowiednich rodzajów wód podziemnych – czterech ..... 2 pkt – trzech, dwóch ..... 1 pkt	
15	W kolejności od góry: muskowit gips kwarc diament	0–2	Za wpisanie do tabeli odpowiednich nazw minerałów – czterech ..... 2 pkt – trzech, dwóch ..... 1 pkt	
16	B. pradolina i sandr	0–1	Za wybór poprawnej odpowiedzi ..... 1 pkt	
17	a) Np.: – powszechność występowania (duży zasięg) – stosunkowo krótki (geologicznie) czas życia. b) A. trylobit, B. amonit	0–2	Za podanie dwóch cech ..... 1 pkt Za przyporządkowanie nazw do obydwu rysunków ..... 1 pkt	
18	a) Np.: – występuje nieckowaty układ warstw skalnych – warstwa wodonośna znajduje się między dwiema warstwami nieprzepuszczającymi wody b) Np. piaski są starsze od iłów miocenijskich a młodsze od margli.	0–2	Za podanie w wyjaśnieniu dwóch argumentów ..... 1 pkt Za poprawne określenie wieku względnych piasków ... 1 pkt	

19	W kolejności od góry: czarnej Azji Wschodniej hiszpański Szwajcarii islam	0–2	Za poprawne uzupełnienie zdań – pięciu ..... 2 pkt – czterech, trzech ..... 1 pkt	
20	<p>a) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – może nastąpić wzrost wydatków państwa na opiekę nad ludźmi starszymi i świadczenia dla ludności w wieku emerytalnym – może spaść PKB na skutek zmniejszenia liczby osób aktywnych zawodowo – mogą spaść dochody budżetu na skutek zmniejszenia liczby osób aktywnych zawodowo – może nastąpić wzrost cen usług, np. medycznych, budowlanych na skutek niedoboru siły roboczej na rynku pracy – może nastąpić konieczność zatrudniania imigrantów na skutek niedoboru siły roboczej na rynku pracy. <p>b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzanie tanich kredytów dla młodych małżeństw – wzrost dodatków rodzinnych dla rodzin posiadających dzieci – wzrost nakładów na opiekę nad dziećmi (żłobki, przedszkola, szkoły) – obniżanie podatku VAT na produkty przeznaczone dla dzieci (np. odżywki, odzież) – otwarcie na imigrację młodych, zdolnych do pracy ludzi. 	0–2	<p>Za podanie dwóch argumentów ..... 1 pkt</p> <p>Za podanie dwóch działań ..... 1 pkt</p>	
21	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lata 50. XX w. – w czasie II wojny światowej zginęło więcej mężczyzn niż kobiet – XXI w. – nadumieralność mężczyzn w wieku średnim (z powodu chorób cywilizacyjnych oraz wypadków), dłuższy przeciętny wiek życia kobiety 	0–1	Za podanie poprawnej przyczyny dużego wskaźnika feminizacji dla każdego okresu ..... 1 pkt	

22	W kolejności od góry: Okręg Detroit-Toledo Dolina Krzemowa Zagłębie Ruhry Okręg Witwatersrand	0–2	Za przyporządkowanie nazw – czterech ..... 2 pkt – trzech, dwóch ..... 1 pkt													
23	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kraj</th> <th>Opis</th> <th>Diagram</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Francja</td> <td>A</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Brazylia</td> <td>C</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Japonia</td> <td>B</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table>	Kraj	Opis	Diagram	Francja	A	2	Brazylia	C	1	Japonia	B	4	0–2	Za wypełnione wiersze tabeli – trzy ..... 2 pkt – dwa ..... 1 pkt Lub Za wypełnienie jednej kolumny ..... 1 pkt	
Kraj	Opis	Diagram														
Francja	A	2														
Brazylia	C	1														
Japonia	B	4														
24	W kolejności: Łódzki, Centralny, Koniński	0–1	Za podanie poprawnej kolejności ..... 1 pkt													
25	W kolejności od góry: P F P P F		Za poprawne odpowiedzi – pięć ..... 2 pkt – cztery, trzy ..... 1 pkt													
26	Zalety, np.: – niskie koszty eksploatacji odkrywkowej – łatwa dostępność złóż – tani system wydobywczy z zastosowaniem mechanizacji – możliwość pozyskiwania surowców towarzyszących przy odkrywkowej eksploatacji. Wady, np.: – wysokie koszty rekultywacji obszarów wydobycia – nie nadaje się do długiego transportu – nie ma znaczenia w handlu międzynarodowym – eksploatacja silnie przekształca środowisko (powstają hałdy, lej depresyjny, zanik wód gruntowych, degradacja gleby) – wysoka jest emisja związków siarki podczas przetwarzania węgla w elektrowni – stosunkowo niska kaloryczność.	0–2	Za podanie dwóch zalet ..... 1 pkt Za podanie dwóch wad ..... 1 pkt Za podanie jednej zalety i jednej wady ..... 1 pkt													
27	A. ryż B. kukurydza C. żyto	0–2	Za podanie nazw – trzech ..... 2 pkt – dwóch ..... 1 pkt													

34	<p>a) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrost zachorowań na choroby dróg oddechowych i nowotwory – występowanie alergii – wzrost wydatków na służbę zdrowia – zmniejszenie wpływów z turystyki – utrata funkcji turystycznych – wzrost korozji metali i materiałów budowlanych – straty materialne – wzrost liczby wypadków z powodu zmniejszonej przejrzystości powietrza. <p>b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – powszechne korzystanie z ogrzewania geotermalnego – rezygnacja z surowców energetycznych do ogrzewania domów na rzecz alternatywnych źródeł energii – korzystanie ze środków komunikacji publicznej – ograniczenie korzystania z samochodów – inwestycja w nowoczesne środki transportu (np. silniki hybrydowe, gazowe, elektryczne) – oszczędzanie energii, ciepłej wody. 	0–3	<p>Za podanie poprawnych skutków</p> <ul style="list-style-type: none"> – trzech ..... 2 pkt – dwóch ..... 1 pkt <p>Za podanie poprawnych dwóch działań ..... 1 pkt</p>	
35	<p>W kolejności od góry:</p> <p>Koryncki Panamski Kiloński</p>	0–1	<p>Za poprawne uzupełnienie trzech opisów ..... 1 pkt</p>	
36	<p>ETA – B Hamas – D</p>	0–1	<p>Za dwa poprawne przyporządkowania ..... 1 pkt</p>	